

-Bir Dış Politika Serüveni-

OYUN
KURUCULUKTAN
OYUN
BOZUCULUĞA

- M u r a t Ö z ç e l i k -

© KARAKARGA YAYINLARI 174

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

OYUN KURUCULUKTAN OYUN BOZUCULUĞA

Murat Özçelik

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa Kutlukhan Perker

Yayın Koordinatörü: Mesud Ata

Editör: Başak Tan

Kapak Tasarım: Sedat Gösterikli

Reklam ve Tanıtım Müdürü: Bilgen Ülgen

1. Baskı: Kasım 2018

ISBN: 978-605-2241-74-5

*İmtiyaz Sahipleri: Yelda Cumalioğlu, Mustafa Kutlukhan Perker
Karakarga Yayınları, Destek Yayınları'nın alt kuruluşudur.*

Yayıncı Sertifika No: 13226

Adres: Abdi İpekçi Cad. No 31/5

Nişantaşı / İstanbul

Tel: (0 212) 252 22 42

Fax: (0 212) 252 22 43

karakarga.com

info@karakarga.com

[karakargayayinlari](https://www.facebook.com/karakargayayinlari)

[karakargayayinlari](https://www.instagram.com/karakargayayinlari)

[karakargayayin](https://twitter.com/karakargayayin)

Baskı: Deniz Matbaa Mücellit

Adres: Maltepe Mahallesi Hastane Yolu,

Sokak No 1/7-B Zeytinburnu - İstanbul

Tel: 0 212 613 30 06

Matbaa Sertifika No: 40200

İçindekiler

Birinci Bölüm	29
Son Yıllarda Irak İle İlişkilerimizin Genel Çerçevesini Çizen Bazı Olaylar	31
2001-2005 Arası ABD'den Bakış	36
Dünyadaki Baş Aktör	39
ABD'nin "Terörle Savaş" Başlığı Altındaki Dış Politikası	42
Amerikalı Neocon Yahudiler Bakımından Irak'ın İsrail Açısından Önemi	45
ABD'nin Bölgedeki Nüfuzu	49
Enerji Güvenliği	51
Savunma Sanayii	54
Suriye ve İran	56
İslam Dünyasındaki Köktendincilerin Karşısı Hristiyan Bağnazlar	58
Kutsal Topraklar	60
Türkiye'nin Jeostratejik Önemi	63
Terör ve Jeostratejik Önem	66
Ortadoğu Sorunu	68
İstikrarsızlıktan Yeni Bir İstikrar Doğar Anlayışı	71
İkinci Bölüm	73
2003 Sonrası Şekillenen Irak Politikamız	75
Stratejik Derinlik	77
ABD'nin İşgali Sonrası Irak Politikamız	79
Irak'taki Gerçeklikler	82
Irak Politikamızın Şekillenmesi Sırasında Kurumlarımızın Tutumları	88
Kürt Fobisi	91

Kurumlar Arasında Üçlü İşbirliği.....	95
Irak'a İlişkin Siyasi Hedefler.....	97
Üst Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi ve O Dönemde Engeller	101
Irak'la PKK Terörü Konusunda İşbirliği.....	106
PKK ve Kürt Meselesine Bakış.....	110
Irak Kürt Bölgesel Yönetimi İle İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi	115
Strateji Değişikliğinin Sonuçları.....	124
Kerkük Meselesi.....	129
Irak'ta 2010 Seçim Sonuçlarının Bölge Siyasetine Etkileri.....	137
Irak'taki Demografinin Politikalara Etkisi	142
Yeni Kurulan Maliki Hükümeti İle İlişkiler	145
Ek: Musul-İŞİD (DAEŞ) Bu Noktaya Nasıl Geldi?.....	152
Üçüncü Bölüm.....	159
AKP Dışişleri Bakanlığını Nasıl Dönüştürdü?.....	161
Dördüncü Bölüm.....	175
21. Yüzyılda Dış Politikanın Ana Parametreleri.....	177
Dış Politikada Önem Arz Eden Bazı Kavramlar Işığında Yapabileceklerimiz	179
Son Söz.....	217

ÖNSÖZ

21. yüzyıla girdiğimizde Soğuk Savaş bitmiş olmakla birlikte, dünyaya yeni bir barış ve özgürlükler ikliminin hâkim olacağı beklentisi çabuk sona erdi. Zira El Kaide isimli örgüt batıda en büyük şeytan olarak telakki ettiği, emperyalizmin ve her türlü adaletsizliğin başlıca sorumlusu olarak gördüğü ABD'ye saldırdı. İslam adına her türlü hunharca cinayetin müsebbibi olan bu örgütün ABD topraklarında gerçekleştirdiği, literatüre 9/11 olarak geçen, ikiz kuleleri ve Pentagon'u hedefleyen bu saldırılar ABD'de öyle bir travmaya sebep oldu ki, bu travmanın bölgemizde yarattığı sarsıntıları hâlâ yaşamaktayız.

9/11 terör saldırıları 21. yüzyılın kaderini çizdi.

Başlangıçta komplo teorileri havalarda uçtu. O kadar ki ABD'nin ikiz kulelere saldırıyı, kendisinin, sırf Ortadoğu'daki düzeni değiştirmek için yaptığını ileri süren "Ortadoğu uzmanı İslami ideologlar" dahi çıktı. Aslında Türkiye'de biz Cumhuriyet çocuklarının, insanlık adına kabul edilemez bulduğumuz, bağnaz ve çirkin bir ideolojiye bağlı olduklarını gördüğümüz meczup kılıklı bu İslamcı teröristlerin geleceklerinin olmayacağını düşündük. ABD'nin bunlara hadlerini hemen bildireceğini zannettik. Oysa ABD'nin bölgemize yaptığı müdahalelerin ve büyük hatalarının da bir sonucu olarak o meczup kılıklılar biraz esvap değiştirerek çeşitli isimler altında bugünlerde de etrafa dehşet saçmaya devam ediyorlar. Diğer taraftan anılan saldırılar sonrası ABD Başkanı Bush'un dini duygularla yoğrulmuş ve belli bir mezhep bakışıyla şekillenmiş stratejik tercihleri, fırsatçı iş dünyası ağalarının oluşturduğu lobilerin baskıları ile de birleşerek Afganistan ve Irak'ta tarihe yeni ve çok kanlı sayfalar yazdırdı. Bizim de gördüğümüzde şoke olduğumuz ikiz kulelere yönelik saldırılara karşı uluslararası camia ABD'nin bu işi yapanlara karşı gerekli cezayı vermesi hususunda hemfikirken, işin sonu nükleer silah

aldatmacası ile Irak'ı istilaya vardı.

İşte o dönemde, ABD'de Houston Başkonsolosluğu'nda görev yaparken ABD iç siyasetindeki dalgalanmaları ve uluslar camiasının verdiği tepkileri çok yakından izledim. ABD'deki muhalefetin o dönemde dile getirdiği saptamaları kaydettim. Bu dönemi şimdiki gelişmeler bakımından da bir referans noktası olarak alabileceğimizi düşündüm.

Bu kitapla, bugün tüm gelişmiş ülkelerde mercek altına alınan konulardan en önemlisinin, ülkemizde olduğu gibi demokrasi pratiğindeki eksiklikler olduğuna ve bu gerçekliğin dış politika üzerindeki etkisine dikkat çekmek istedim. Kendi ülkemizde sorunlarımızın üstesinden gelebileceğimize olan güvenimizi tazelememiz gerektiğini düşündüm ve güven yoksunluğuna neden olan faktörleri ortaya koymaya çalıştım. Liderlerin yanlış tercihlerinin karşılaştığımız sorunları derinleştirdiğini görebildiğimiz kadar, İslamcı terörizmin niçin süregittiğini kavramamız ve sadece bir gösterge olan terörizmin altında yatan siyasal, sosyal ve ekonomik sorunlara nasıl bakabileceğimizi irdelememiz gerektiğini düşündüm.

Birçok bakımdan birçok kesime aynı anda aykırı gelebilecek bir kitap oldu sanırım. Kendi yaşam tecrübemden, uçlarda yer alan ideolojilerin veya fikirlerin peşine takılmadan, insan odaklı ve barışı hedefleyen düşüncelerle bir yaşam biçimi belirleyebilmenin, insanın hayatta benimseyebileceği en zor tutum olduğunu öğrendim. Hiçbir zaman bir ideolojinin tarafı olup belli bir gruba mensubiyetin rahatlığını yaşamadım. İşte bu gayri sübjektif düşünce yapısı çerçevesinde kitabı dış politikamızda bir yol haritası oluşturulmasına katkıda bulunması temennisi ile yazdım.

Ülkemizin son on beş yıllık dış politika serüvenine AKP iktidarı damgasını vurdu. AKP hükümetleri, bölgemizde Sünnilerin hamisi eski Osmanlı'yı ihya etme ekseninde bir politika oluşturdu. Bu politika, bilahare Dışişleri Bakanı ve Başbakan olan Ahmet Davutoğlu'nun fikir babalığını yaptığı stratejik derinlik tezi üzerine oturtuldu. Önce doğumuzdaki Müslüman ülkelerle yeniden kucaklaşma düşüncesine ağırlık verildiği görülen, İslami ideoloji temeline oturduğu, gelişimi ve başarısı Müslüman Kardeşler örgütünün sosyal ve ideolojik ağıнын bölgedeki gelişimi ve başarısı ile eşgüdümüne bağlandığı zamanla daha iyi anlaşılın bu politika, hem bölgemizde hem de yurtdinde çeşitli sonuçlar doğurdu.

2007-2011 yılları arasında Irak'la ilgili görev yaptığım dönemde Irak konusu, hem ABD ile bu ülkeyi işgali neticesi komşu konumuna gelmemiz, hem

Ülkemizin özellikle işgal sonrası Irak'taki Kürtlerin statüsü meselesine gösterdiği hassasiyet, hem de PKK terörü ile mücadele nedeniyle dış politikamızda daha ziyade öncelik taşımaya başlamıştı. Irak'taki Türkmenlerin haklarının savunulması keza büyük önem taşıyordu.

Ülkemizin Irak Kürt Bölgesel Yönetimine dönük yeni stratejisi çerçevesinde Irak'ın bu bölgesiyle ilişkilerin geliştirilmesi konusunda önemli bir rol üstlendim. PKK ve Kerkük sorunu gibi sorumluluğu yüksek dosyalarla ilgili olarak görevler aldım. 2007 yılından itibaren Irak'la ilgili gelişmeler konusundaki periyodik raporu Bağdat'a atanıncaya kadar Milli Güvenlik Kurulu'na (MGK) sundum. Hatta Büyükelçi olduğum dönemde de MGK'ya sunum yapmak üzere Ankara'ya ağrıldığım oldu. 2009-2011 yıllarında sürdürdüğüm Bağdat'taki Büyükelçilik görevinden dönüşümde Kamu Düzeni ve Güvenliği Msteşarliğı'na Müsteşar olarak atandım. Bu görevde bulunduğum 6 aylık kısa süre zarfında lkemizdeki Kürt meselesinin çözümü ile ilgili olarak takip edilmesi gereken demokratik süreç konusunda yıllardır sürdürdüğüm çalışmaları sonulandırdım ve bir yol haritası hazırlayıp üst makamlara sundum. Bir süre sonra ilgili Başbakan Yardımcısı ve MT Müsteşarı ile takip edilmesi gereken yöntem konusunda görüş ayrılığımız sonucu Dışışleri Bakanlığı'na geri döndüm. Bilahare, Bakan Davutoğlu AKP içindeki dengeler öyle gerektirdiği için hizmetlerimden yararlanmamayı tercih ettiğinden erken emekli oldum. Benim diplomat olarak çalışmalarım resmen bu Şekilde son buldu. Gayri resmi olarak uğraşmaya Őüphesiz devam ediyorum.

Benim gibi birçok arkadaşım dış politikadaki gidişatı düzeltmeye gücümüz yetmediğinden, öte yandan bu yönetim biçimini az da olsa kontrol edebiliriz anlayışının da maalesef geçerli olmadığını görüp umudunu yitirdiğinden aynı yolu tercih etti. Nitekim zaman içinde AKP, Dışışlerinin, kariyer diplomatlar yerine kendi politikalarını sorgulamadan uygulayacak, yabancı dil bilen, sadece Bakana biat eden memur kadrolardan oluşması politikasını gerçekleştirme yoluna gitti. Kalan arkadaşlarımız ise ellerinden geldiği ölçüde "idare etmeye" devam ettiler.

Ben AKP iktidarının birinci ve ikinci döneminin bir bölümünde, hem içeride atılan demokratik adımlar, hem dışarıda yrtlmeye başlanan politikalar neticesinde sağlanan başarılardan dolayı Irak'taki ve bölgedeki koşularımızda görev yapan siyasiler ve diplomat meslektaşlarımızın sözümüze nasıl itibar ettiklerini bizzat yaşamış ve Türk diplomatı olarak gurur duymuş bir insanım. İçeride demokratikleşme ve özgürlük alanlarını AB yeliği mzakereleriyle

uyumlu şekilde genişletmeye çalışan, dış politikasında AB yolunda ilerlemeyi sürdüren, diğer İslam ülkelerine örnek oluşturabilecek uygulamalara imza attığı görülen, bu politikaların komşu İslam ülkelerinde takdire mazhar bulunduğu, öte yandan laik demokrasimizin güvencesiyle AKP'nin "ılımlı İslam"ı temsil ettiği özellikle batıda kabul gören bu hükümetin başarılarının uluslararası alanda takdir edildiği bir dönem geçirdik. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) geçici üyeliğine seçilme başarısı gösterdik. Tüm bu başarı-lara devlet umuru görmüş, birçok laik ve liberal bürokrat, sol ve sağ temsil eden gazeteci, yazar, sivil toplum örgütü temsilcisi ve kanaat önderi, birikimleri, bilgileri ve tecrübeleriyle büyük katkılarda bulundular. Davutoğlu'nun doğuda iyi ilişkiler geliştirilmesi suretiyle ihya edeceğimiz stratejik derinliğimizden batıda da fayda sağlamak olarak tavsif edilebilecek düşüncesinin, laik demokrasimiz sayesinde iyi bir istikamete yöneldiği bir dönem yaşadık.

AKP'nin, yurtdışında kazandığı bu itibarı üçüncü döneminde, hem içerde özgürlükleri hoyratça yok edip demokratik gelenekten uzaklaşarak, hem de dışarıda İran'ın oyununa gelip onun kulvarında mezhepçilik yaparak nasıl yitirdiğini, yine Irak ve bölge yerinde insanların ülkemize karşı tavırlarındaki değişikliği görerek bizzat yaşamış bir diplomatım. İlk iki dönemin son derece olumlu deneyimine rağmen AKP, bütün dünyayı hayretler içinde bırakanacak şekilde ülkeyi adım adım tek adam rejimine dönüştürmeyi başardı. Bu uğurda İslamcı ideoloji sahiplerinin hiçbir engel tanımadıklarını, her yolun mubah olduğunu, hem biz gördük hem de dış dünya gördü.

Bugün Avrupa'ya baktığımızda en zorlu konuların birçok forumda ve çeşitli kademelerde enine boyuna tartışılarak bir uzlaşma bulunmaya çalışıldığı görülür. Oysa herkesin aynı düşündüğü bir evren yaratmaya dönük, dinci, tek adamcı zihniyetle yönetilen ülkelerde, kurumlar arasında veya toplumda uzlaşma kültürünü yerleştirebilmek mümkün değildir. Bu tür toplumlarda insani gelişmenin önünün nasıl tıkandığını görmek de özel bir yetenek gerektirmemektedir. Sadece medeni ve gerçek anlamda demokratik olan ülkelerde seçim yoluyla iktidarın barışçı biçimde el değiştirebildiğini görürken, sandıktan kendileri lehine oy çıkarmak için çeşitli oyunları demokrasi gibi gösterip her türlü kurumsal diktatörlüğü mubah sayan ve bunu millet iradesiymiş gibi gösterenlerin uluslararası arenada pek mahir olduğu, içinde yaşadığımız bu dönemde, gücün barışçı yollarla el değiştirebilmesinin önünün bölge ülkelerinin tamamında giderek tıkanmakta olduğu bir gerçek. Irak'taki ve bölgedeki gelişmeleri ele aldıkça, ülkemizdeki gelişmeleri de daha iyi anlayacağımızı

ve hatta halkımızın demokratik olgunluğunu da karşılaştırmalı olarak görebileceğimizi sanıyorum.

Atatürk'ten sonra gelen yöneticiler ve özellikle darbe yönetimleri tarafından uygulanan tepeden inme laikliğin insanımızda yarattığı, siyasi İslamcıların da körüklemesiyle ön plana çıkan “din elden gidiyor” tepkisini birçoğumuz iyi biliyoruz. Yakın tarihimizde laiklik adına bazı uygulamaların çok ciddi yanlışlar içerdiğini de kabul etmeliyiz. Ancak darbelere neden olan gelişmeleri, sadece derin devletin planlayıp uyguladığı varsayılan bazı şiddet olaylarına indirgemek de bir o kadar yanlış görünüyor. Zira ülkeyi daha demokratça yöneteceği iddiası ile siyaset sahnesine çıkan ve ülkeyi yönetmekten aciz kalınca giderek radikalleşen İslamcı partiler, Adnan Menderes'in 1950'lerin sonlarına doğru, AKP'nin ise ikinci döneminden itibaren yapmaya başladığı gibi, kendi tabanları ile diğerleri arasındaki kutuplaşmayı körükleyip “ötekilerin”, yani kendilerinden görmedikleri ülkücü, sağcı, solcu laik tüm insanların haklarını yok bellediler. Kutuplaşmayı ve milli duyguları körükleyerek, kendi yarattıkları krizleri ancak kendileri çözebilecekmiş gibi yaparak iktidarda kalmaktan medet umdular. Hatta AKP'nin birçok uygulaması, askeri darbeye neden olan Adnan Menderes'in son dönem uygulamalarının birebir kopyası gibidir. Neticede, nasıl ki bağnaz Hristiyanların Avrupalıları canlarından bezdiren uygulamaları yaşlı kıtada kanlı savaşlar sonucu laikliğin, yani dinle devlet işlerinin olabildiğince ayrılması ile sonuçlanmış ve Hristiyan bağnazlık yerini laik düzen altında siyasi faaliyetlerini yürüten Hristiyan demokrat partilere bırakmışsa, bizde de Atatürk'ün başlattığı devrimlerin, AKP'nin insanımızı canından bezdiren uygulamaları karşısında akliselime dönecek olan halkımız sayesinde amacına ulaşması beklenir. Yani ileri demokrasiyi şu veya bu şekilde yakalamamız mutlaka sağlanacaktır.

Anadolu insanımızın, insan sevgisine ve akletmeye dayalı gelenekleri ve kültürü ile yoğrulmuş dini inançlarını “Kemalizm” adı altında tepeden inmeci seküler uygulamalardan kurtarıp özgürce yaşamasını sağlayacak demokratik adımlar attığında, bunun komşu ülkelerde, AKP iktidarına dönük hayranlık duygularını artırdığını hatırlatmak isterim. Bu dönemde Ortadoğu ile ilişkilerimizin gelişmesi, ülkemiz üzerinden AB'ye Ortadoğu'da yeni imkânlar sunacağı beklentisi ile Avrupa ülkelerinde de büyük takdir topladı. Böylece, demokrasi ile İslam'ın laiklik altında el ele yürüyebildiği bir model, Türkiye'nin hükmi şahsında bütün Ortadoğu için ortaya çıkmıştı.

Bu imajı çok çabuk heba ettik. Bu süreçte İran'ın rolüne bu kitapta değineceğim, ama esas olarak İslam anlayışımızın nasıl zaman içinde AKP içindeki "Arabistler" vasıtasıyla bir Arap taklitçiliğine dönüştürüldüğünü, Arap kültürü ve gelenekleri ile kıyafetlerinin nasıl dinin bir unsuru gibi bize takdim edildiğini, takiyenin nasıl zaman içinde bazı siyasetimizin ruhlarına işlediğini, Irak'taki örneklerini de iyi bilerek üzüntüyle gözledim. AKP içindeki Arabist ekol dışından gelen "diğer Müslümanlar" da tasfiye edildiler. Artık ABD ve AB ile ilişkilere dahi Arabist mercekten bakan siyasetlerin ve onlara biat eden bürokratların elinde kaldık. Yani devlet Arabist gericiler -İslamcı dahi diyemiyorum- tarafından adeta ele geçirildi.

AKP'nin üçüncü döneminde İran ve Suriye'nin muhaberat devleti modelini her geçen gün daha fazla benimseyip, ülkemizi çağdaş anlamda laik, özgürlükçü ve dini inançlarını serbestçe uygulayan bir ülke olma yolundan, tipik geri kalmış bir Ortadoğu ülkesi haline getirme niyetlerini, oradaki örnekleri biliyor olmakla daha iyi algılama imkânım oldu. Gökdelenleri ve beton yığınlarından esinlendikleri Arap körfez ülkelerindeki rejim biçimlerinin esas ilham kaynaklarını oluşturduğunu, AKP yine bize üçüncü ustalık döneminde bütün çıplaklığıyla gösterdi. İşte AKP böyle bir Arap rejimine doğru uzun ince bir yolda yürümekte oluşumuzu, kendi propaganda aracı haline de getirdi.

AKP'nin eski dönemlerindeki başarıları üzerine inşa edip şimdi yerle bir ettiği itibarını, sanki hâlâ varmış, sanki hâlâ bölgede sözü dinlenen bir aktörmüş gibi göstermeye çalışan gerçek dışı beyanları, uluslararası camia nezdinde büsbütün gülünç duruma düşmemizin ötesinde, artık yabancıları da bezdirme noktasına gelmiş bulunuyor. İlkesiz biçimde bir gün ABD'nin, bir gün AB'nin, bir gün Rusya'nın, diğerlerinde Suudi Arabistan'ın, Katar'ın peşinde savrulup duruyoruz. Bunları görmek biz diplomatlar için gerçekten ülkemiz adına hüznün verici. Ancak ben, içinde bulunduğumuz dış politika açmazının geniş halk kitlelerince de ağır ağır anlaşılmaya başlanacağına ve dış siyasetimizin yine olumlu bir mecraya çekilmesinin mümkün olabileceğine dair umudumu korumaya devam ediyorum.

Zaman içinde kitabın içeriği ile ilgili düşüncelerim de değişti. İçinden geçtiğimiz dönemde, bölgede İslam adını kullanıp güç kazanma uğruna işlenen cinayet ve katliamlar arttıkça, bölgenin ciddi bir siyasi terapiden geçme ihtiyacı da artıyor. Etrafımıza baktığımızda, yine de aklımızı başımıza topladığımız takdirde çevremize en fazla katkıda bulunabilecek belki de yegâne

bölge ülkesi olma ihtimalimiz hâlâ mevcut. Bu nedenle bu kitabın, reel politik anlamda doğru ve yanlışlarımızı sergilemenin dışında, ileriye dönük bölge politikamıza dair bazı ipuçları sunmasına da gayret ettim.

Kitabın birinci amacı Dışişleri Bakanlığımızda kariyer yolunu her türlü zorluk ve engellere rağmen sürdürme fedakârlığına katlanan genç meslektaşlarım ile bölgeyle uğraşan tüm değerli akademisyen ve uluslararası ilişkiler uzmanlarına, öncelikle Irak'ta ve bölgemizde ülkemizin çıkarlarının layık-ı veçhile korunmasını teminen, hangi ilkeler tahtında neler yapmaya uğraşıp neleri başarabildiğimizi, neleri neden beceremediğimizi anlatmak, bunlardan çıkarılması gereken derslere ilişkin düşüncelerimi yansıtmaktır. Dolayısıyla bu kitap bir tarih kitabı değildir. Irak tarihi ve işgalden bu yana gelişmelere ilişkin çok ayrıntılı bilgiler ihtiva eden, birçok Türk ve yabancı kaynak mevcuttur. Benim amacım ise sadece benim görev yaptığım dönemde bizim Irak politikamızın ve bölge ile ilgili bazı girişimlerimizin tahlilini yapmak ve çıkardığım dersleri ilgilenenlere aktarmaktır. Bu konuda araştırma yapan meslektaşlarıma ve akademisyenlere bir nebze katkıda bulunabilirsem, bundan bahtiyar olacağım. Bir diğer ümidim bu kitabı hiç değilse bazı siyasetçilerin de okumasıdır. Siyasetçilerin birçoğu, her şeyi hiç okumadan da gayet iyi bilirler ama okurlarsa da fena olmaz diye düşünüyorum.

İkinci amacım ise, ABD'nin "kitle imha silahlarını yok etme" bahanesi ile girdiği Irak'tan nasıl yarı-mağlup ayrıldığına, halkımızın da sevdiği komploteorilerine tevessül etmeden ışık tutmak ve çoğu "uzmanın" bölgede her şeyi becerebilme yetisine sahip olduğunu zaman zaman dile getirdiği ve Büyük Ortadoğu Projesinin sahibi ABD yönetiminin, aslında Irak'ta nasıl başarısızlıklara imza attığını şahit olduğum kadarıyla anlatmaktır. Yani artık ABD gibi bir süper gücün dahi basiretsiz yöneticiler ve bürokratlar elinde en az Türkiye kadar bölgede itibar kaybetmiş olduğunu bir nebze olsun kendi tecrübelelerinden hareketle anlatmaktır. ABD'nin bölgede her şeyi dizayn etme yetisi olduğu mitinin kırılmasına katkıda bulunmaktadır. Yanlış anlaşılmasın, ABD dâhil batılı müttefiklerimizle, özellikle NATO şemsiyesi altında sıkı bir işbirliği içinde olmamıza karşı olmak değil amacım. Amacım, ülkemizin bölgedeki gelişmelerle mutlaka ilgilenmesi ve bölge insanının en azından her gün ölüm tehlikesi ile burun buruna gelmeden insanca yaşayabilmesi için müttefiklerimizle uyum içinde ve yumuşak güç unsurlarına ağırlık veren medeni politikalar geliştirmesinin, zaman içinde kendi sorunlarını çözebilecek bir Ortadoğu yaratmak için gerekli olacağı ve her şeye rağmen Türkiye'nin demokratik ve